

Obvestilo za javnost

Previdno pred črnim petkom in pri nakupih daril

V mesecih, ko iščemo popuste in darila za svoje bližnje, želimo stranke bank in hranilnic opozoriti na previdnost pri spletnih nakupih ter priporočeno ravnanje ob spletnih plačilih in uporabi plačilnih kartic. Obdobja ugodnih nakupov se namreč veselijo tudi goljufi. Nastavljajo nam pasti s privlačnimi oglasi, ki nas vabijo z mamljivimi »posebnimi ponudbami« in »izjemnimi popusti«. O teh »neverjetnih priložnostih« nas obveščajo z množico elektronskih in SMS-sporočil ter z vztrajnimi klici. Če se ujamemo v past, blaga seveda nikoli ne dobimo, mnogim žrtvam pa goljufi celo izpraznijo bančni račun. Zato previdno.

Kako prepoznati prevaro z lažnimi spletnimi trgovinami?

- Izdelki priznanih blagovnih znamk so na voljo po izjemno nizkih cenah in z velikimi popusti.
- Poština oz. dostava je brezplačna po vsem svetu.
- Blago je vedno na zalogi in je dobavljivo takoj.
- Na spletni strani ne najdete podatkov o trgovcu oz. podjetju, ki stoji za trgovino.
- Če gre za nakup prek spletnega oglasnika, je profil goljufa razmeroma nov, brez ocen kupcev, ponuja pa samo en artikel. Kot kontakt je navedena le prodajalčeva elektronska pošta.

Kako se zaščititi?

Pri spletnem nakupovanju si vzemite čas - natančno preglejte **spletno trgovino** in preverite:

- podatke o domeni (na strani <https://whois.domaintools.com>),
- kdaj je bila spletna stran registrirana,
- kakšen je kontaktni e-naslov (ali pa je na strani zgolj kontaktni obrazec), in
- pogoje plačila, vračila in dostave.

Če je e-naslov ustvarjen pri brezplačnih ponudnikih (yahoo, gmail) ali pa je trgovina začela poslovati šele pred kratkim, je to lahko znak za alarm.

Pomembno je, da z **neznanci ne delimo:**

- osebnih podatkov,
- podatkov o bančnem računu in plačilni kartici,
- uporabniških imen in gesel.

V elektronskih ali SMS-sporočilih, ki jih ne pričakujete, **ne klikajte in ne vpisujte nikakršnih podatkov na priložene povezave**, preden se ne prepričate, da je spletna stran verodostojna.

Več poskusov prevar s SMS-sporočili o dostavi paketov

Tudi Nacionalni odzivni center za kibernetično varnost SI-CERT opozarja spletne uporabnike na previdnost v mesecih, ko še posebno veliko nakupujemo. Zaznavajo namreč porast števila SMS-sporočil, ki zlorablajo identiteto dostavnih podjetij (Pošta Slovenije, DHL, DPD ...) in poskušajo zvesti uporabnike na spletne strani, namenjene kraji podatkov kreditnih kartic. Tovrstne prevare povzročajo visoka oškodovanja, napadi prek SMS-sporočil so za uporabnike lahko tudi nevarnejši od napadov prek elektronske pošte, saj jih je težje preprečiti in prepoznati, opozarja SI-CERT.

Podrobnejša pojasnila so na voljo na spletnem portalu Varni na internetu <https://www.varninainternetu.si/goljufi-posiljajo-sms-sporocila-pod-pretvezo-dostavnih-sluzb/>.

Kako prepoznati tudi druge oblike spletnih prevar in lažne spletne trgovine, pa lahko preberete na <https://pazi.se>.

Združenje bank Slovenije
Ljubljana, 16. november 2023